

COL·LECCIÓ SEGUNDO DE CHOMÓN DE JOAN GABRIEL THARRATS

Terol, 1871 – Paris, 1929

FILMOTECA DE CATALUNYA

Àrea de Documentació – Biblioteca de Cinema

Contingut

1. Descripció del Col·lecció Tharrats.....	3
2. Quadre de classificació	7
3. Inventari.....	8
C1. DOCUMENTACIÓ PERSONAL, FAMILIAR I PATRIMONIAL	8
C2. ACTIVITAT PROFESSIONAL.....	8
C4. CORRESPONDÈNCIA	9
C7. FOTOGRAFIES	9
C10. OBRES DE CREACIÓ ALIENA	13
4. Annex. Biografia Segundo de Chomón	14

1. Descripció del Col·lecció Tharrats

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència:	CAT XXX BCN Filмотeca de Catalunya Tharrats LL/46
Nivell de descripció:	Col·lecció
Títol:	Col·lecció Tharrats
Data:	Dates de creació: 1897-2019
Volum i suport:	1 capsa i 1 carpeta (459 unitats documentals simples), paper i fotografies

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor: Juan Gabriel Tharrats

Història del productor:

Joan Gabriel Tharrats i Vidal (Girona, 1928 — Madrid, 2004) director i historiador.

Estudià cinematografia a l'IDHEC de París i fou un actiu promotor de cineclubs a Barcelona durant el període 1950-1962. Aprenqué l'ofici entre el 1954 i el 1968, treballant al costat de Luis García Berlanga, Josep Maria Forn, José María Nunes, César Fernández Ardavin, Franco Rosi, Riccardo Freda i Robert Parrish com a ajudant de direcció, secretari de rodatge, ajudant de producció o ajudant de muntatge.

Es donà a conèixer com a realitzador amb el curt *Un viernes santo* (1960), inscrit al corrent de La Gente Joven del Cine Amateur i que fou prohibit fins i tot en cercles culturals i cinefòrums. Després d'aquesta experiència s'instal·là a Madrid, on treballà com a guionista i realitzador de TVE fent, entre altres sèries *El coleccionismo y los coleccionistas* (1977-78, 13 capítols). Amb la seva marca Méliès Films rodà documentals d'art, didàctics, esportius i industrials, i dirigí el seu únic llarg, el semidocumental *Cinematógrafo 1900. Homenaje a Segundo de Chomón* (1979). La cinta no aconseguí l'èxit esperat i Tharrats abandonà pràcticament l'activitat cinematogràfica. Llavors es dedicà a fer d'historiador del cinema d'animació i de la figura de Chomón, que plasmà en una gran i exhaustiva monografia: *Los 500 films de Segundo de Chomón* (Saragossa 1988), seguida de l'obra *Inolvidable Chomón* (Múrcia 1990) i "*Segundo de Chomón en el Centenari del Cinema (Divagacions i troballes)*" (*Segundo de Chomón*, Sitges 1995, p. 29-52).

Bon coneixedor també del cinema sobre els Jocs Olímpics, escriví el complet volum *De Atenas a Sidney. El cine y la televisión en los Juegos de Verano* (Sevilla 2001).

Altres films:

- 1973 *Niños 1900* (curtmetratge documental).
- 1974 *Sport 1900* (curtmetratge documental).
- 1975 *Cristino de Vera* (curtmetratge documental).
- 1976 *El cine parlante Coyne* (curtmetratge documental).

Extret de: Grup Enciclopèdia. *Joan Gabriel Tharrats i Vidal*. Enciclopèdia.cat, el teu portal del coneixement [en línia]. [Consulta: 28 de juliol de 2023]. Disponible a: <https://www.enciclopedia.cat/diccionari-del-cinema-a-catalunya/joan-gabriel-tharrats-i-vidal>

Història arxivística:

Dades arxivístiques desconegudes.

Dades sobre l'ingrés:

L'abril de 2009 la Filmoteca de Catalunya es desplaça a Madrid per comprar la col·lecció de l'historiador Joan Gabriel Tharrats.

Originalment van arribar 41 capsos; 12 capsos amb llibres, 4 amb revistes, 4 amb catàlegs, 7 amb pel·lícules, 3 amb fotogrames, 3 amb dossiers de pel·lícules, 1 amb cromos, 1 amb documentació sobre Segundo de Chomón i 6 amb documentació consultable únicament pel personal de la Filmoteca de Catalunya.

La major part de la documentació va ser incorporada a la col·lecció de la biblioteca, a excepció de la col·lecció sobre Segundo de Chomón.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut:

La col·lecció Tharrats està formada per fotografies sobre la vida i obra de Segundo de Chomón.

Per la qual cosa el fons és una important font d'informació tant per la seva persona, com per a l'estudi del cinema primitiu català.

Sistema d'organització:

El fons ha estat organitzat per blocs temàtics, corresponents a la figura de Segundo de Chomón que es poden trobar al següent enllaç: [2. Quadre de Classificació](#).

Informació sobre avaluació i tria:

No s'ha realitzat cap actuació d'avaluació i tria.

Incrementos:

No es preveuen.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés:

Documentació de lliure accés amb finalitat d'investigació. Per consultar la documentació, serà necessari visitar la biblioteca amb petició prèvia dels documents i cita concertada.

Condicions de reproducció:

La reproducció de documents s'ha de dur a terme d'acord amb les normes de la Biblioteca del Cinema.

Llengües i escriptures dels documents:

Predomina el francès i el castellà.

Característiques físiques i requeriments tècnics:

En general, la documentació presenta un bon estat de conservació.

Instruments de descripció:

S'han confeccionat tres instruments de descripció: la fitxa NODAC del fons, el quadre de classificació i un inventari d'unitats documentals simples.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es): Laura Jurado, octubre 2023

Fonts:

- La pròpia unitat de descripció.
- Grup Enciclopèdia. *Joan Gabriel Tharrats i Vidal*. Enciclopèdia.cat, el teu portal del coneixement [en línia]. [Consulta: 28 de juliol de 2023]. Disponible a: <<https://www.enciclopedia.cat/diccionari-del-cinema-a-catalunya/joan-gabriel-tharrats-i-vidal>>
- Grup Enciclopèdia. *Segon de Chomon*. Enciclopèdia.cat, el teu portal del coneixement [en línia]. [Consulta: 25 de agost de 2023]. Disponible a: <<https://www.enciclopedia.cat/gran-enciclopedia-catalana/segon-de-chomon>>
- Wikipedia Project. *Segundo de Chomón*. Vikipèdia, l'enciclopèdia lliure [en línia]. [Consulta: 25 de agost de 2023]. Disponible a: <https://ca.wikipedia.org/wiki/Segundo_de_Chom%C3%B3n>

Regles o convencions:

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2006.

2. Quadre de classificació

C/1 DOCUMENTACIÓ PERSONAL, FAMILIAR I PATRIMONIAL

- 1.1 Documentació identificativa i civil
- 1.5 Documentació legal i judicial
- 1.6 Documentació patrimonial
- 1.8 Documentació necrològica
- 1.9 Documentació familiar

C/2 ACTIVITAT PROFESSIONAL

- 2.7 Documents de treball

C/4 CORRESPONDÈNCIA

C/7 FOTOGRAFIES

- 7.1 Fotografies personals
- 7.2 Fotografies de films en els que va participar Segundo de Chomón
- 7.3 Fotografies d'empreses cinematogràfiques
  - 7.3.1 Chomón y Fuster
  - 7.3.2 Cinematographe Lumière
  - 7.3.3 Itala Films
  - 7.3.4 Maquinària cinematogràfica
  - 7.3.5 Pathé Frères
- 7.4 Negatius
- 7.5 Altres fotografies

C/10 OBRES DE CREACIÓ ALIENA

3. Inventari

C1. DOCUMENTACIÓ PERSONAL, FAMILIAR I PATRIMONIAL

Contingut	Data	Topogràfic
1.1 Documentació identificativa i civil		
Partida de naixement	20/10/1861	LL46_01_001-002
2 còpies de la partida de baptisme de Segundo de Chomón	20/10/1861	LL46_01_003-004
1.5 Documentació legal i judicial		
2 còpies del contracte entre Segundo de Chomón i Itala Film com a operador d'escena	01/05/1912	LL46_01_005-007
Permís de viatge atorgat pel cònsol espanyol de Torí	24/11/1920	LL46_01_008
Comunicat de l'estada de Segundo de Chomón a Tolón per veure els avenços del film 'Napoleon'	1926	LL46_01_009
Llicència absoluta per haver estat dotze anys al servei militar	10/10/1899	LL46_01_010-015
1.6 Documentació patrimonial		
Rebut de l'empresa Phonographes Pathé a nom de Segundo de Chomón pel film 'El hada de la primavera' (Fee printemps, 1902)	26/01/1902	LL46_01_016
Rebut de l'empresa Phonographes Pathé a nom de Segundo de Chomón per l'enviament de diversos films per acolorir	15/10/1902	LL46_01_017
Rebut conforme Segundo de Chomón li va donar 400 pessetes a José Veladevall per entregar a Ramón Cò.	30/09/1910	LL46_01_018
1.8 Documentació necrològica		
Actes de defunció	02/05/1929	LL46_01_019-021
2 còpies del certificat mèdic de defunció de l'Hospital Tenon de París	02/05/1929	LL46_01_022-023
2 còpies de l'anunci funerari de Segundo de Chomón	05/05/1929	LL46_01_024-025
2 còpies del certificat d'herència de propietat per falta de disposicions testamentàries	[s.d.]	LL46_01_026-027
1.9 Documentació familiar		
2 còpies del comunicat de l'empresa Itala-Films reconeixent la feina feta per Robert Chomón i anunciant que els deixa per incorporar-se al servei militar	12/01/1916	LL46_01_028-029

C2. ACTIVITAT PROFESSIONAL

Contingut	Data	Topogràfic
2.7 Documents de treball		
Document de l'empresa 'Chomón y Fuster' amb la descripció del contingut de diferents negatius i fragment ampliat de la primera part del document	[nov. 1911]	LL46_01_02_001-002
2 còpies de la descripció autògrafa de Segundo de Chomón, sobre les característiques del sistema de bicromia intentat per ell per fer pel·lícules en color	[1923]	LL46_01_02_003-004
Llistat amb els logotips de les principals marques de pel·lícula	[s.d.]	LL46_01_02_005

C4. CORRESPONDÈNCIA

Contingut	Data	Topogràfic
2.7 Documents de treball		
Carta de Pathé Frères dirigida a Segundo de Chomón sobre la retribució pel film 'Ali-Babá'	06/01/1902	LL46_01_03_001
Carta de Phonographes Pathé dirigida a Segundo de Chomón alabant la seva feina prèvia i anunciant l'enviament de més films per acolorir	14/10/1902	LL46_01_03_002
2 còpies de la carta de Pathé Frères dirigida a Segundo de Chomón sobre un error a la factura per la compra del film 'El hada de la primavera' (Fee printemps, 1902)	17/12/1902	LL46_01_03_003-004
2 còpies de la carta de Phonographes Pathé dirigida a Segundo de Chomón avisant-lo que l'import per la seva col·laboració es farà quan rebin els 40 metres de pel·lícula que tenia a les seves mans	21/01/1903	LL46_01_03_005-006
2 còpies de la carta d'Itala Films dirigida a Segundo de Chomón oferint-li un lloc com a operador especialista	17/02/1912	LL46_01_03_007-008
Cartes entre tercers. 2 còpies de la carta entre Sigg. Comm, A. Agegg, Carlo i Hans Lutz i Martine Stachli sobre la recaptació de capital pel film 'Mimosa'	[s.d.]	LL46_01_03_009-010

C7. FOTOGRAFIES

Contingut	Data	Topogràfic
7.1 Fotografies personals		
35 fotografies personals de Segundo de Chomón. Acompanyades d'un collage sobre Segundo de Chomón fet per Juan-Gabriel Tharrats	[1897-1977]	LL46_01_04
14 fotografies de Julienne Alexandrine Mathieu, dona de Chomón	[1897-1920]	LL46_01_04
19 diapositives de Chomón i la seva família a Torí	[1916]	LL46_01_04
3 fotografies del diploma de la gran medalla d'or atorgat a Ing. E. Zollinger i Chomón pel film presentat al concurs de la 'Esposizione Internazionale di Fotografia, Ottica, Cinematografia di Torino'	[1916]	LL46_01_04
17 fotografies d'amics i coneguts com Fructuós Gelabert, Charles Pathe, Giovanni Pastrone, Abdre Dee, Baltasar Abadal, Zecca i Pathe, Melies, José Francisco Aranda, Febo Mari o Max Linder	[s.d.]	LL46_01_04
6 fotografies de localitzacions relacionades amb Segundo de Chomón	[s.d.]	LL46_01_04
3 fotografies de gran format a les que apareix Segundo de Chomón	[s.d.]	LL46_02
7.2 Fotografies de films en els que va participar Segundo de Chomón		
2 fotogrames de 'La naissance de Venus'	[s.d.]	LL46_01_05_FILM_01
3 fotogrames de 'Montserrat' (1902)	[1902]	LL46_01_05_FILM_02
2 fotogrames de 'El hada de la primavera' (Fee printemps, 1902)	[1902]	LL46_01_05_FILM_03
2 fotogrames de 'La caverna de la bruja' (1906)	[1906]	LL46_01_05_FILM_04
2 fotogrames de 'El colchón de la recién casada' (Le matelas de la Mariee, 1906)	[1906]	LL46_01_05_FILM_05
2 fotogrames de 'La flauta encantada' (1906)	[1906]	LL46_01_05_FILM_06
2 fotogrames de 'Las flores animadas' (Les fleurs animées, 1906)	[1906]	LL46_01_05_FILM_07

Contingut	Data	Topogràfic
2 fotogrames de 'El hechicero' (Le charmeur, 1906)	[1906]	LL46_01_05_ FILM_08
8 fotogrames de 'El hijo del diablo' (Les aventures du fils du diable / Le fils du diable fait la noce a Paris, 1906)	[1906]	LL46_01_05_ FILM_09
2 fotogrames de 'Les invisibles' (1906)	[1906]	LL46_01_05_ FILM_10
4 fotogrames de 'La obsesión por el oro' (L'obsession de l'or, 1906)	[1906]	LL46_01_05_ FILM_11
2 fotogrames de 'Le sorcier arabe' (1906)	[1906]	LL46_01_05_ FILM_12
2 fotogrames de 'Le tour du monde d'un policier' (1906)	[1906]	LL46_01_05_ FILM_13
2 fotogrames de 'El trovador' (Le troubador, 1906)	[1906]	LL46_01_05_ FILM_14
5 fotogrames de 'La armadura misteriosa' (Armures mysterieuses, 1907)	[1907]	LL46_01_05_ FILM_15
3 fotogrames de 'El lago encantado' (L'etang enchante, 1907)	[1907]	LL46_01_05_ FILM_16
2 fotogrames de 'Metempsychose' (1907)	[1907]	LL46_01_05_ FILM_17
2 fotogrames de 'El pescador de perlas' (Le pecheur de perles / The pearl fisherman / Down it the deep, 1907)	[1907]	LL46_01_05_ FILM_18
5 fotogrames de 'El sueño de Chin-ko-ka' (Le reve de Chin-ko-ka, 1907)	[1907]	LL46_01_05_ FILM_19
7 fotogrames de 'Alarde equilibrista' (Equilibristes japonais, 1908)	[1908]	LL46_01_05_ FILM_20
4 fotogrames de 'Le pied de mouton' (1908)	[1908]	LL46_01_05_ FILM_21
4 fotogrames de 'Transformaciones' (Les vetements cascadeurs, 1908)	[1908]	LL46_01_05_ FILM_22
3 fotogrames de 'Justicia de Felipe II' (1909)	[1909]	LL46_01_05_ FILM_23
6 fotogrames de 'La hija del guardacostas' (1910)	[1910]	LL46_01_05_ FILM_24
Fotograma de 'La hija del guardacostas' (1910-1911)	[s.d.]	LL46_02
2 fotogrames de 'Le biombo de Cagliostro' (Le paravent de Cagliostro, 1912)	[1912]	LL46_01_05_ FILM_25
4 fotogrames de 'Desaparecido' (Lo scomparso, 1912)	[1912]	LL46_01_05_ FILM_26
5 fotogrames de 'Padre' (1912)	[1912]	LL46_01_05_ FILM_27
2 fotogrames de 'Tigris' (1912)	[1912]	LL46_01_05_ FILM_28
2 fotogrames de 'L'emigrante' (1915)	[1915]	LL46_01_05_ FILM_29
6 fotogrames de 'La garra' (1915)	[1915]	LL46_01_05_ FILM_30
4 fotogrames de 'Maciste' (1915)	[1915]	LL46_01_05_ FILM_31
3 fotogrames de 'La culpa' (1916)	[1916]	LL46_01_05_ FILM_32
3 fotogrames de 'La guerra e il sogno di momi' (1916)	[1916]	LL46_01_05_ FILM_33
2 fotogrames de 'L'olocausto' (Meche d'or, 1916)	[1916]	LL46_01_05_ FILM_34

Contingut	Data	Topogràfic
2 fotogrames 'L'abeille et la rose'	[s.d.]	LL46_01_05_ FILM_35
4 fotogrames de Cretinetti	[s.d.]	LL46_01_05_ FILM_36
2 fotogrames de 'Le escarabee d'or'	[s.d.]	LL46_01_05_ FILM_37
2 fotogrames de 'Fleur Fantastique'	[s.d.]	LL46_01_05_ FILM_38
2 fotogrames de 'Jeux de fee'	[s.d.]	LL46_01_05_ FILM_39
3 fotogrames de 'Transformations amusantes'	[s.d.]	LL46_01_05_ FILM_40
15 fotogrames d'altres films: 'Ombres chinoises' (1908), 'Les cocottes en papier' (1908), 'En avant la música' (1909), 'Le reve du cuisinier (1908-1909), 'Siluetas animadas' (La silhouette animee, 1907), 'Hotel hante', 'Danse serpentine', 'Danse du feu', 'La ruche merveilleuse', 'Abismo de la muerte'	[1908-1932]	LL46_01_05_ FILM_41
16 fotogrames d'altres films: 'Pathe en Vincennes', 'La legende du fantome' (1908), 'Juegos chinos' (Les kiriki, 1908), 'La heróica Zaragoza', 'L'amour a tous les étages' (1902), 'The house that Jack built' (1901), 'El hada de las flores' (Le fee aux fleurs, 1904-1905?), 'Aladino o la lámpara maravillosa' (1907), 'Chevalier mystere' (1907-1908), 'La pena del Talión' (1907), 'La pesadilla de Caid' (1907), 'Cauchemar et doux reve' (1908), Ferdinand Zecca y Charles Pathé (1908), 'El diablo embotellado'	[1908]	LL46_01_05_ FILM_42
41 fotogrames de films sense identificar	[s.d.]	LL46_01_05_ FILM_43
18 fotogrames de 'Hotel Eléctrico' (1905?)	[1905]	LL46_01_05_ FILM_44
15 fotogrames de les diferents versions de 'Pulgarcito' (Le petit poucet, 1905-1911)	[1905-1911]	LL46_01_05_ FILM_45
3 fotogrames de 'Le courant électrique' (1906)	[1906]	LL46_01_05_ FILM_46
3 fotogrames de 'La maison hantee' (1906-1909)	[1906-1909]	LL46_01_05_ FILM_47
3 fotogrames de 'La Belle au bois dormant' (1908)	[1908]	LL46_01_05_ FILM_48
3 fotogrames de 'Voyage dans la lune' (1909)	[1909]	LL46_01_05_ FILM_49
5 fotogrames de 'Una farsa de colas' (1910)	[1910]	LL46_01_05_ FILM_50
12 fotogrames i 6 cromos de 'Cabiria' (1913-1914)	[1913-1914]	LL46_01_05_ FILM_51
5 fotogrames de 'La moglie di Claudio' (1918)	[1918]	LL46_01_05_ FILM_52
2 fotogrames de 'El negro que tenía el alma blanca' (1925-1926?)	[1925-1926]	LL46_01_05_ FILM_53
2 fotogrames de 'A la conquete de l'air' (1901)	[1901]	LL46_01_05_ FILM_54
2 fotogrames de 'Le portrait vivant' (1904)	[1904]	LL46_01_05_ FILM_55
7 fotogrames de 'La gallina de los huevos de oro' (Les oeufs de paques, 1905-1097)	[1905-1907]	LL46_01_05_ FILM_56
5 fotogrames de 'Le roi des aulnes' (1908)	[1908]	LL46_01_05_ FILM_57
11 fotogrames de 'Gerone la Venise espagnole' (1911)	[1911]	LL46_01_05_ FILM_58

Contingut	Data	Topogràfic
12 fotogrames i 1 transparència de 'Il fuoco' (1915)	[1915]	LL46_01_05_ FILM_59
7 fotogrames de 'Tigre reale' (1916)	[1916]	LL46_01_05_ FILM_60
5 fotogrames de 'Maciste Alpino' (1916-1917)	[1916-1917]	LL46_01_05_ FILM_61
3 fotogrames de 'Köng der Manège' (1921)	[1921]	LL46_01_05_ FILM_62
13 fotogrames de 'Maciste en el infierno' (Maciste all'inferno, 1925)	[1925]	LL46_01_05_ FILM_63
7 fotogrames de 'La caja de puros' (La botte a cigares, 1906)	[1906]	LL46_01_05_ FILM_64
7 fotogrames d'altres films: 'La viet et la passion de Jesus Christ' (1902-1907), 'Assassinat du gran duc Serge' (1905), 'Sangone' (1919), 'Maciste imperatore' (1924), 'Le film d'art l'assassinat du duc de Guise', 'Le petit Jeune Homme'	[1902-1924]	LL46_01_05_ FILM_65
4 fotogrames de films sense identificar, 2 ninos	[s.d.]	LL46_01_05_ FILM_66
4 fotogrames de films 'Dinero a los pobres de Levita' (1910)	[1910]	LL46_01_05_ FILM_67
7.3.1 Fotografies d'empreses cinematogràfiques. Chomón y Fuster		
4 fotografies de la façana dels estudis 'Chomón y Fuster', una d'elles transformada en Manufactura Andreu Cabot Puig	[s.d.]	LL46_01_06
Sobre amb el membret dels estudis 'Chomón y Fuster'	[s.d.]	LL46_01_06
7.3.2 Fotografies d'empreses cinematogràfiques. Cinematographe Lumière		
Fotografia publicitaria del 'Cinematògraf Lumière'	[s.d.]	LL46_01_06
7.3.3 Fotografies d'empreses cinematogràfiques. Itala Films		
9 fotografies dels estudis de la productora Itala Films	[s.d.]	LL46_01_06
7.3.4 Maquinària cinematogràfica		
12 fotografies de màquines relacionades amb el món del cinema com màquines per acolorir o càmeres	[s.d.]	LL46_01_06
2 fotografies publicitaries d'un cinematògraf domèstic	[s.d.]	LL46_01_06
7.3.5 Pathé Frères		
9 fotografies publicitaries de Pathé Frères	[s.d.]	LL46_01_06
15 fotografies dels diferents estudis de la marca Pathé de Vincennes, Montreuil-Sous-Bois i Niza i el laboratori de Joinville-Le-Point	[s.d.]	LL46_01_06
7.4 Negatius		
116 negatius de Segundo de Chomón i els seus films. També inclou localitzacions, entre elles Montserrat i els estudis 'Chomón y Fuster'	[s.d.]	LL46_01_07
Negatiu amb el títol de crèdit 'Serie escrita y dirigida por Juan Gabriel Tharrats'	[s.d.]	LL46_01_07
7.5 Altres fotografies		
2 fotografies fetes per Chomón, una d'elles amb el segell 'Chomon-Perino'	[s.d.]	LL46_02

C10. OBRES DE CREACIÓ ALIENA

Contingut	Data	Topogràfic
7.1 Fotografies personals		
Carta d'Anne Calvé sobre l'enviament de la fotocòpia del certificat mèdic de defunció de l'Hospital Tenon de París	03/08/1995	LL46_01_08_001
Llistat de fotografies de Segundo de Chomón	[s.d.]	LL46_01_08_002
Filmografia de Segundo de Chomón	[s.d.]	LL46_01_08_003-006
Llistat de films de Cretinetti a les filmoteques del món	[s.d.]	LL46_01_08_007
Notes biogràfiques i anotacions diverses	[s.d.]	LL46_01_08_008-043
Articles de la revista 'Arte y Cinematografia' dels films 'Tigris', 'Itala Films', 'Cabiria', 'Film-Omeno', 'Tigre real', 'La gloria' i 'Vilaseca y Ledesma'	[15/02/1913-jul. 1920]	LL46_01_08_044-071
Retalls de diari i altres publicacions	[s.d.]	LL46_01_08_072-079
Estudi heràldic de Segundo de Chomón	[s.d.]	LL46_01_08_080-089
Fulletó publicitari de l'exposició '¡Gran éxito! El cinema a l'època del Modernisme' celebrada a la Casa Museu Lluís Domènech i Montaner del 16 de març al 15 de setembre de 2019	[16/03/2019-15/09/2019]	LL46_01_08_090

4. Annex. Biografia Segundo de Chomón

Segundo Victor Aurelio de Chomón y Ruiz (Terol, 17 d'octubre de 1871 — París, 2 de maig de 1929) fou fotògraf, inventor d'efectes especials cinematogràfics, cameràman, pintor, productor, guionista i director de cinema. Va ser un dels pioners més destacats dels primers trenta anys del cinema europeu del segle xx. Va treballar a Barcelona, París i Torí. Va ser contractat per les principals productores del món: Pathé Frères i Itala Films. Fou especialista en els trucatges del cinema, pioner de l'acolorit de films a mà i de l'invent del "tràveling".

Fill del metge militar Isaac Chomón Gil (1844-1873) i Luisa Ruiz Valero (1844-ca. 1920). Al llarg de la seva adolescència va cursar estudis secundaris i va obtenir el títol l'any 1895. Va realitzar els seus primers estudis a la ciutat natal, més tard es va traslladar a París a mitjans de 1895, pocs mesos abans de la presentació oficial del cinematògraf Lumière, on es va casar amb l'actriu de teatre popular, vodevil i de l'òpera parisenc Julienne Mathieu i va néixer el seu fill Robert el 31 de gener de 1897, amb el temps arribaria a ser el seu càmera i ajudant.

Per condicions econòmiques tres mesos després, al maig de 1897 Chomón es traslladà a Barcelona per allistar-se a l'exèrcit espanyol. Degut a les circumstàncies polítiques fou traslladat a Cuba, on prestà servei com a voluntari a la real guardià a la Guerra hispano-estadunidenca. En el moment en què espanya va perdre la guerra fou traslladat de nou a Barcelona, i el 1899 tornà a París amb la seva família.

Quan va tornar a França, la seva dona Julienne havia intervingut en algunes pel·lícules (1897). Chomón va començar a treballar al taller de manera gairebé immediata, preludi de la que serà una de les seves obsessions més grans fins al moment de la seva mort: el cinema en color. La seva habilitat i dedicació van portar a idear poc temps després un revolucionari sistema d'acolorit a mà conegut amb el nom de «pochoir», que després, amb lleugeres evolucions, va ser patentat per Charles Pathé amb la denominació Pathécolor. No obstant no ho va fer a París sinó que començà a Barcelona, on montà el primer petit taller de pintat de pel·lícula, al carrer de Ponent, avui en dia conegut com a Joaquín Costa, al centre de Barcelona.

Va ser a finals de 1900 quan Segundo de Chomón, va decidir dedicar-se plenament a l'activitat cinematogràfica en dues vessants, per una banda especialista en la impressió de títols espanyols per a les pel·lícules estrangeres que importaven i, d'altra banda, en l'acolorit a mà de les còpies de films d'intenció fantàstica o espectacular. Però de seguida se n'hi afegí una tercera, la feina de realitzador i operador al mateix temps. Entre 1901 decideix finalment dedicar-se professionalment al món del cinema i el 1905 Chomón desenvolupa quatre

treballs relacionats directament amb el món cinematogràfic, que el defineixen totalment com a cineasta.

Va fundar la primera productora de cinema espanyola «Macaya i Carro» i d'un taller d'acolorit i retolat en els quals experimentava els primers films científics.

Es va dedicar amb gran interès a la realització de films amb una especial predilecció pels trucatges i els efectes, com “Xoc de trens” (1902), combinació de filmacions de trens reals elaborades amb maquetes, “Pulgarcito” (1903) o “Gulliver al país dels gegants” (1904), adaptacions dels populars contes de Charles Perrault i Jonathan Swift, respectivament, films amb trucs bastant avançats per a l'època.

A partir de 1912 va treballar a Itàlia, a la Itàlia Film. La vessant artística de la productora era a càrrec del director Giovanni Pastrone (1883-1959), que va contractar a Chomón com a operador i tècnic en efectes especials.

Com és d'imaginar, la Primera Guerra Mundial va complicar la dedicació professional de Chomón. En qualsevol cas, va seguir experimentant amb el color, en col·laboració amb el suís Ernesto Zollinger.

A París, el seu talent servirà a l'obra mestra d'Abel Gance, titulada “Napoleó” (1927), on la seva aportació és decisiva en la complexa seqüència del setge de Toulon. I segons sembla, el 1929 estava treballant en el què podien aportar els raigs ultraviolats al cinematògraf. Però el 2 de maig, amb només 57 anys, va morir a causa d'una malaltia no especificada.

Filmografia

Com a director

- 1902: Choque de trenes
  - Vistas de Monserrat
  - El hada primavera
- 1903: Patufet, Gulliver en el país de los Gigantes
  - Los heroes del sito de Zaragoza
- 1904: El heredero de casa Pruna
  - L'enchanteur Alcofribas
- 1905: Eclipsis de sol
  - Los sitios de chile
- 1906: Boda de Alfonso XIII
  - Juanito el forzado
  - Les cocottes
- 1907: La casa encantada
  - Satan se divierte
  - Les Kiriki
  - Los huevos de Pascua

- Les Chrysanthèmes La danza de la mariposas
Les debuts d'un chauffeur
Une douzaine d'oeufsfrois
Le roitête-á-claque
La Fée des roches noires
1908: Hotel eléctrico
Les obres chinoises
La Légende du Fantôme
Le Chevalier mystère
Alarde equilibrista
El escultor moderno
El castillo encantado
Mars
Cuisine magnétique
La Table magique
Transformation élastique
La Grenouille (La Rana)
El sueño de los pinches
Les Jouets vivents
Cauchemar et doux rêve
Les debuts d'un canotier
Le dèménagement
Fabrique d'argent
La maison des lutins
1909: Exursion dans la lune
Le Voyage sur Jupiter
El teatro eléctrico de Bob
Una excursión incoherente
Aunt Sally's outing
Le petit poulet
Le roi des aulnes
1910: Voyage au centre de la terre
Los guapos
El puente de la muerte
Un puñao de roses
Las tentaciones de San Antonio
Venganza de un carbonero
Pragmática real
La tempranica
El pobre Valbuena
Lucha fratricida o Nobleza Aragonesa
Los pobres de levita
Los dulces de Arturo
El talismán del vagabundo
Flema Inglesa

- 1911: Pulgarcito
Adios de un artista
Amor Gitano
El biombo de Cagliostro
Carceleras
La expiación
Una farsa de Colás
La fatalidad
La fecha de Pepín
Flema inglesa
Flores y perles
Un gusano solitario
La hija del guardacostes
Justicia del rey Don Pedro
La manta del caballo
El portero modelo
Barcelone et son parc
- 1912: Lu disparu
L'eruzione de l'Etna
Incendio all'armatta
Gerona: la Venecia espanyola
Soñar despierto
- 1915: El fuego
1916: Tigre real
1917: La guerra y el sueño de Momi
1919: Hedda Gabler.

Com a membre de l'equip tècnic

- 1905: La gallina de los huevos de oro. Dir: Albert Capellani
1906: (Las rosas màgicas), El hijo del diablo. Dir: Lépine
Les effets du melón. Dir: Lépine
Les joies du mariage. Dir: Lépine
Odysée d'un paysan á Paris. Dir: Lépine
Vot'permis? Viens le chercher. Dir: Lépine
Aladdin. Dir: Albert Capellani
Appartement á coger. Dir: Lépine
Le bonjuge. Dir: Lépine
Cocher á l'heure. Dir: Lépine
Le courantélectrique. Dir: Lépine
Deuxpoids, deux mesures. Dir: Lépine
Jur de paye. Dir: Lépine
Le matelas de la mariée. Dir: Lépine
L'obsession du billard. Dir: Lépine
Les ombresanimées. Dir: Lépine
Pauvreinstituteur. Dir: Lépine

- La pine du Talien. Dir: Lépine
Prenez grade á la peinture. Dir: Lépine
Une soif insaciable. Dir: Lépine
Le tour du monde d'un policier. Dir: Lépine
1907: Vida y pasión de Nuestor Señor Jesucristo
El pensador de la perlas. Dir: Ferdinand Zecca
Les apprentissages de Boireau. Dir: Lépine
Les aventures du fils du diable á Paris. Dir: Lépine
Boîte a cigares. Dir: Lépine
Cendrillon. Dir: Albert Capellani i Michel Carré
La guêpe et le papillon. Dir: Albert Capellani i Michel Carré
La lègende de Polichinelle. Dir: Albert Capellani i Michel Carré
Mètempsychose. Dir: Albert Capellani i Michel Carré
Peau d'ane. Dir: Albert Capellani
Le pied de mouton. Dir: Albert Capellani
Plus fort que le diable. Dir: Albert Capellani
Samson. Dir: Albert Capellani
La vestale. Dir: Albert Capellani
1908: Le belleaubois dormant. Dir: Albert Capellani
Boireau, roi des voleurs. Dir: Albert Capellani
Une campagneelectorale. Dir: Louis Gasnier
Le chapeauclaque. Dir: Louis Gasnier
Le chat bottè. Dir: Albert Capellani
Le foulardmerveilleux. Dir: Albert Capellani
L'homme aux gants blancs. Dir: Albert Capellani
L'homme single. Dir: Louis Gasnier
La lègende des etoiles. Dir: Gérard Bourgeois
Tropaimée. Dir: Louis Gasnier
Les vetementscascadeurs. Dir: Jean Durand
1909: Liqèfaction des cropsdurs. Dir: Lucien Nonguet
Une pousuite moivementée. Dir: Louis Gasnier
1910: La caduta di Troia. Dir: Piero Fosco
1912: Il critico. Dir: Piero Fosco
Padre. Dir: Piero Fosco y Dante Testa
Lo scomparso. Dir: Piero Fosco
1914: Cabiria. Dir: Piero Fosco
1916: Macisteall'inferno. Dir: Guido Brignone
1924: La bataille. Dir: Edouard-Emilie Violet
J'at tuè! Dir: Roger Lion
1926: El negro que tenía el alma blanca. Dir: Benito Perojo
1927: Napoleón. Dir: Abel Gance